

BELEIDSPLAN 2009-2012

HANDTHEATER

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING 1

Gebarentaal

Publiek

Speelplaatsen

Overheidsbeleid

Internationale contacten

ARTISTIEKE LEIDING

John van Gelder 4

Mieke Julien 5

REGISSEURS

Levent Beşkardeş (2009)..... 6

Hakim Traïdia (2010) 7

Don Duyns (2011) 8

Kurt Vanmaeckelberghe (2012) 9

SAMENWERKING CULTUREEL CENTRUM 't OOG 10

BIJLAGEN

Perscitaten

Speelplaatsen en internationale contacten

Convention on the Rights of Persons with Disabilities

INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan van Handtheater voor de periode 2009-2012.

Handtheater is een unieke theatergroep die tweetalige voorstellingen brengt in de Nederlandse Gebarentaal en het gesproken Nederlands, in het reguliere theatercircuit voor een doof en horend publiek.

Handtheater is in 1990 vanuit de dovengemeenschap ontstaan en wordt sinds 2001 structureel gesubsidieerd door de gemeente Amsterdam en het Ministerie van OCW. Vanwege de unieke positie die Handtheater inneemt in het Nederlandse toneelbestel is het zinvol en noodzakelijk om Handtheater te positioneren aan de hand van enkele invalshoeken: gebarentaal, publieksgroepen, speelplaatsen, overheidsbeleid en internationale contacten.

GEBARENTAAL

Ruim twee eeuwen geleden schreef de dove Franse revolutionair Pierre Desloges een pleidooi voor de erkenning van gebarentaal:

Deze taal is scherp: de gevoelens tekenen zich erin af, de verbeeldingskracht ontwikkelt zich erin. Geen andere is meer geschikt om grote & sterke emoties in de ziel te planten.¹

Het zou nog tot 1960 duren voordat er vanuit wetenschappelijke hoek bewijzen werden geleverd dat gebarentalen volwaardige talen zijn met een eigen grammaticale structuur en lexicon. Met name de taalkundigen William Stokoe en de Nederlandse hoogleraar Ben Tervoort hebben op dit gebied baanbrekend werk verricht.²

Hoewel de wetenschappelijke status van gebarentalen inmiddels vaststaat, is het anders gesteld met de juridische status. In een aantal landen zoals in Zweden, Portugal, Oeganda en België is de nationale gebarentaal erkend. In een aantal andere landen is, op grond van hun federale structuur, de nationale gebarentaal in sommige bondsstaten erkend en in andere niet. Duitsland is hiervan een voorbeeld en in de Verenigde Staten bestaat een soortgelijke situatie.

In Nederland is de Nederlandse Gebarentaal nog niet erkend, hoewel de in 1997 ingestelde (staats)commissie Nederlandse Gebarentaal de toenmalige staatssecretarissen van OCW en VWS daartoe uitdrukkelijk heeft geadviseerd.³

---

¹ Opmerkingen van een Dove & Stomme, Pierre Desloges, Amsterdam/Parijs 1779, biz. 28.

² Sign Language Structure, William Stokoe, University of Buffalo, 1960; Structurele analyse van visueel taalgebruik binnen een groep dove kinderen, Ben Tervoort, dissertatie 1953.

³ Méér dan een gebaar, Commissie Nederlandse Gebarentaal, SDU, Den Haag 1997.

De Amerikaanse speelfilm *Kinderen van een Mindere God* zorgde in 1986 voor bekendheid met gebarentaal bij het grote publiek. De dove hoofdrolspeelster Marlee Matlin, afkomstig van het National Theatre of the Deaf kreeg voor haar rol een Oscar als beste actrice. Dat betekende een enorme stimulans voor het theater van doven.

PUBLIEK

Het publiek van Handtheater bestaat voor ongeveer twintig procent uit doven en voor tachtig procent uit niet-doven.

Van de wereldbevolking is 1% doof geboren. In Nederland zijn dus ongeveer 16.000 doven voor wie de Nederlandse Gebarentaal de moedertaal is. Het totale aantal mensen – inclusief niet-doven - dat de Nederlandse Gebarentaal gebruikt is ongeveer 250.000.

Van het horende publiek is een deel bekend met of verwant aan de doven-gemeenschap, maar een groeiend aantal horende mensen bezoekt onze voorstellingen vanwege de specifieke thematiek (Van Gogh, de Tweede Wereldoorlog de erotische gedichten van Carlos Drummond de Andrade of Vagina Verhalen) en vanwege de gebarentaal en de onverwachte wijze waarop deze nieuwe verbindingen aangaat met gesproken taal en beeld.

Ook de pers heeft de theatrale kracht van de gebarentaal ontdekt. Er wordt gesproken over *de kunstzinnige mogelijkheden van een prachtige taal*.⁴ En: *het ziet er schitterend uit, die fladderende armen door de ruimte*.⁵ En: *zij laten zien hoe gebarentaal zich in de subtielste betekenissen laat plooiën*.⁶ (Zie bijlage 1.)

SPEELPLAATSEN

De dovengemeenschap centreert zich rondom de scholen voor doven. Dat is historisch zo gegroeid. Nadat men de school verlaten had, ging men bij elkaar in de buurt wonen vanwege de gemeenschappelijke taal en cultuur. Grote doven-gemeenschappen bevinden zich in de regio's Amsterdam, Groningen, Den Haag, Rotterdam en Sint-Michielsgestel. Handtheater speelt in ieder geval in die regio's en verder in theaters verspreid over het land. (Zie bijlage 2.) Voorstellingen worden gegeven in kleine en middelgrote zalen, het liefst met een vlakke vloer en een olopende tribune vanwege de noodzakelijke zichtlijnen in verband met de gebarentaal. Handtheater heeft een twintigtal vaste speelplekken waar alle voorstellingen te zien zijn. Ieder seizoen worden ook voorstellingen gegeven in het buitenland. In de periode 2009 – 2012 wordt het aantal speelplekken uitgebreid.

---

⁴ Babel, november 1998, over Theo & Vincent.

⁵ Wilfred Takken, NRC, 13 januari 2001, over O Amor Natural.

⁶ Erik van den Berg, De Volkskrant, januari 2001, over O Amor Natural.

OVERHEIDSBELEID

Op 10 juni 1997 overhandigde de Commissie Nederlandse Gebarentaal haar rapport *Méér dan een gebaar* aan de toenmalige staatsecretarissen van Onderwijs en VWS. Een van de 66 aanbevelingen uit dit rapport luidt:

Vanuit een generale politieke verantwoordelijkheid voor de Nederlandse Gebarentaal (NGt) dient de overheid financiële ruimte te scheppen voor een stimulerend beleid gericht op de ontwikkeling van kunstproducties in de NGt.

De stedelijke en landelijke overheid heeft zich die aanbeveling aangetrokken. Vanaf 2001 ontvangt Handtheater structurele subsidie. Een steeds terugkerend punt van discussie was echter hoe en door wie de artistieke kwaliteit beoordeeld kan worden. Op 17 mei 2001 organiseerde het Fonds voor de Letteren in samenwerking met het Fonds voor de Podiumkunsten daarom een studiedag over kunstuitingen in de Nederlandse Gebarentaal onder het motto *Gebaren is een kunst*.

In haar lezing *Wanneer is een gebarenuiting een kunstuiting?* zegt professor dr. Anne Baker, hoogleraar algemene taalwetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam: *Natuurlijk is het noodzakelijk om de taal, in dit geval de NGt, te kennen teneinde de inhoud te kunnen beoordelen alsmede de vorm.*

Op 13 december 2006 heeft de Verenigde Naties een verdrag aangenomen, *Convention on the Rights of Persons with Disabilities*, dat onder andere door Nederland is ondertekend. In dat verdrag is een artikel opgenomen over cultuur, waarin de taal en cultuur van doven uitdrukkelijk wordt genoemd. (Zie bijlage 3.)

INTERNATIONALE CONTACTEN

Omdat er in Nederland geen vergelijkbare theatergroep bestaat, onderhoudt Handtheater internationale contacten met theatergroepen van doven. (Zie bijlage 2.) Met deze buitenlandse theatergroepen wisselen we van gedachten over wat theater in een gebarentaal is of zou kunnen zijn. Die uitwisseling is noodzakelijk om te komen tot een verdere ontwikkeling van theater in gebarentaal en tot experimenten op het gebied van tolken en vertalen.

Buitenlandse theatergroepen van doven kennen net als Handtheater de uitdaging van het bedienen van twee doelgroepen, doven en horenden, en hebben daarvoor creatieve oplossingen gevonden.

In de meeste landen is geen theateropleiding voor doven. Uitzonderingen zijn de Verenigde Staten, Tsjechië en Zweden. Dove acteurs en regisseurs zijn vrijwel overal op de wereld autodidact. Een internationaal platform voor dove theatermakers is dus onontbeerlijk.

Bij Handtheater werken we met twee talen, vanuit twee culturen en voor twee publieksgroepen: doven en horenden.

Dove mensen hebben – net als ieder ander - recht op theater in hun eigen taal, niet de alledaagse gebarentaal, maar gebarentaal als kunstvorm.

Toen ik jong was, bestond er geen theater in gebarentaal, tenminste niet op een professioneel niveau. Er waren wel enkele dove mimespelers en verhalenvertellers. Met de oprichting van Handtheater realiseerden we een droom en maakten we een artistieke ontwikkeling mogelijk.

Ik vind het belangrijk dat ook horende mensen van theater in gebarentaal kunnen genieten. Dat is de reden dat onze voorstellingen meestal tweetalig zijn.

Handtheater levert regelmatig artistieke bijdragen aan voorstellingen van anderen. Voor Jiri Kylian van het Nederlands Danstheater vertaalden we bijvoorbeeld de tekst Ohio van Beckett naar de Nederlandse Gebarentaal en leerden die aan de dansers. De dans en de gebarentaal versterkten elkaar. Het resultaat heeft me diep ontroerd. Voor King Lear, een jongerenvoorstelling van Toneelgroep Amsterdam in regie van Alize Zandwijk, maakten we een abstracte dialoog voor de nar en de koning. Die gebaresequens bracht de emotionele band tussen de koning en zijn nar beter over het voetlicht dan de oorspronkelijke tekst.

Het is noodzakelijk dat Handtheater openstaat voor andere invloeden en stijlen. Het liefst werk ik alleen met dove regisseurs, maar het dove regietalent ligt niet voor het oprapen. Voor de periode 2009 – 2012 kiest Handtheater voor twee dove regisseurs uit het buitenland en twee horende regisseurs uit Nederland.

Levent Beşkardeş is heel eigenzinnig en heeft een volkomen eigen stijl. Hij werkt als regisseur bij het International Visual Theatre in Parijs. Van hem heb ik Hanna gezien, een voorstelling over de gedwongen sterilisatie van doven onder het naziregime. Ondanks dit zware thema was de voorstelling verrassend licht van toon door de visuele vondsten in decor en mise en scène.

Hakim heeft een mimeachtergrond en komt uit Algerije. Hij praat met handen en voeten, en niet – zoals Nederlanders - alleen met zijn mond. Hij weet bovendien wat het betekent om als vreemdeling de taal en cultuur van een land niet te kennen, net als wij doven. Dat wordt dus in alle opzichten een multiculturele voorstelling!

In 1997 had ik een inspirerende ontmoeting met Don Duyns. Hij schrijft vreemde, ongewone teksten die in combinatie met gebarentaal tot een nieuwe theatertaal zullen leiden.

Van Kurt Vanmaeckelberghe ken ik de voorstelling Déjà Vu, een eigentijds stuk met jonge dove spelers, waarin dans, beweging, gebarentaal, beeldende kunst, film en muziek zijn gecombineerd op een manier die ik nog niet eerder heb gezien.

John van Gelder (1946) richtte in 1990 Handtheater (mede) op. Vanaf het begin maakt hij deel uit van het management. Hij was en is als acteur te zien in onder andere *De Zwerver*, *De Wereld op zijn Kop*, *De Man, de Stad en het Boek*, *Theo & Vincent*, *Rap is ...*, *Bevroren Beweging* en *Hotel Alaska*.

Ik vind gebarentalen de mooiste talen van de wereld. Visueel, beeldend, expressief, teatraal, in alle opzichten veelzeggend! Maar het onderzoek naar gebarentaal als podiumtaal is nog lang niet afgerond. Er is nog zoveel dat we willen ontwikkelen in samenwerking met andere theatergroepen in binnen- en buitenland.

Voorstellingen van Handtheater zijn meestal tweetalig. Theater maken in twee talen is complex. Er vindt altijd een vertaalslag plaats, omdat we meestal met dove én horende acteurs werken, voor een doof en horend publiek. Dat maakt het overigens inhoudelijk interessant en artistiek uitdagend. We kiezen ervoor die tweetaligheid steeds in een andere vorm gieten.

Handtheater werkt al enkele jaren met gastregisseurs omdat daardoor de noodzakelijke artistieke confrontatie en kruisbestuiving kan ontstaan.

In de periode 2009-2012 regisseert Levent Beşkardeş een familievoorstelling en Hakim Traïdia een voorstelling voor kinderen. Don Duyns regisseert een voorstelling voor volwassenen en Kurt Vanmaeckelberghe een voorstelling voor jongeren.

Levent Beşkardeş komt uit Turkije en werkt sinds jaren in Parijs. Zijn manier van werken is absoluut origineel. Hij tekent zijn scripts als het storyboard van een film. Hij denkt en voelt in beelden. Dat leidt tot gelaagde voorstellingen die tot de verbeelding spreken en beroeren. Bovendien is hij filmer en zal hij die kwaliteit ook in zijn voorstelling verwerken.

Verhalen vertellen is Hakim met de paplepel ingegoten. Wat dat betreft past hij goed in de dovencultuur. Ook daar worden verhalen verteld, altijd en overal. Ik verwacht dat Hakim een sprookjesachtige voorstelling maakt waar dove en horende kinderen van verschillende culturele achtergrond ademloos naar zullen kijken.

De teksten van Don Duyns zijn alledaags, open en direct, en toch poëtisch. Het lijkt wel of hij zijn teksten ergens middenin oppakt en ze een endje verderop weer loslaat. Er is geen uitgesproken begin of einde. Dat spreekt me aan. Het zijn snapshots van het hier en nu.

Kurt Vanmaeckelberghe is een nieuwe regisseur. Vorig jaar richtte hij in België een tweetalige theatergroep op. Als acteur en danser werkt hij met Alain Platel van Les Ballets C de la B. Hij heeft zich door Alain laten inspireren, maar er een hele eigen vorm aan gegeven.

Behalve met gastregisseurs wil Handtheater per project werken met andere acteurs in plaats van met een vaste 'troupe'. Zo krijgt jong acteertalent de kans. Bovendien brengt iedere acteur een eigen stijl van gebaren met zich mee en ontstaat er een kleuriger palet.

Mieke Julien (1953) studeerde sociale wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam. Zij werkte bij radio en televisie, o.a bij Achterwerk in de Kast (VPRO), Kinderkookkafé (KRO) en Kwartslag (HV), schreef als journaliste onder andere voor Vrij Nederland en De Humanist, werkte als eindredacteur en vertaler, en schreef vier kinderboeken. Voor Handtheater schreef en regisseerde ze o.a. *De Man, de Stad en het Boek*, *Theo & Vincent* en *Versteend Verdriet*.

2009

Als kind wist ik niet wat het woord theater betekende, maar ik ging naar de bioscoop en voelde dat ik dat wilde zijn: acteur. Ik hield ervan de acteurs uit de film te imiteren. Ik tekende en maakte kleding, verkleedde en schminkte me. Ik ontwierp decors.

Door de Franse films die ik zag, de tijdschriften en boeken die ik las, wist ik dat Frankrijk een land was van kunst, theater en film, iets dat het meest correspondeerde met mijn ambities.

Ik ben in Turkije als mimespeler begonnen. Pas toen ik in Parijs woonde, ben ik in contact gekomen met het International Visual Theatre. Overdag maakte ik knoops-gaten in een atelier om geld te verdienen. Dat was hard werken. Maar in de avonden was ik in Chateau de Vincennes waar het IVT zijn theater had. Dat was mijn redding.

Ik ben doof, maar ik ben me ervan bewust dat ik een lichaam heb dat kan dansen, lachen, zien, voelen. Ik schrijf de gebaren in mijn stukken als een visuele en esthetische choreografie. Die choreografie van gebaren is van belang, omdat gebaren de mensen angst aan kunnen jagen.

De dans is een werk van stilte, misschien wel de enige plaats waar doven en horenden elkaar volkomen kunnen begrijpen.

*Van de Turkse dichter, schrijver en vrijheidsstrijder Nazim Hikmet wil ik het verhaal *Le Nuage Amoureux* bewerken. Hikmet heeft de Turkse literatuur vernieuwd en het vrije vers geïntroduceerd. Ik voel me sterk aan hem verwant.*

*Het *Verliefde Wolkje* is een verhaal waaraan iedereen, van jong tot oud, door de gelaagdheid ervan een eigen betekenis kan hechten.*

Ik wil werken met beweging, beeld en verschillende talen: gesproken Nederlands en Turks, Nederlandse en Turkse Gebarentaal en International Sign. Gedichten van Nazim Hikmet vlecht ik door het verhaal heen.

Er zijn vijf personages: het wolkje, de vrouw, de man en twee circusartiesten, een clown en een evenwichtskunstenaar. De acteur die het wolkje speelt, zweeft boven de scène en fungeert als projectiescherm voor beeld en tekst.

Levent Beşkardeş (1949) is een veelzijdig talent. Hij tekent en schildert, hij ontwerpt kleding en decors, hij acteert en regisseert, en filmt. Levent werkt sinds 1980 bij het International Visual Theatre in Parijs. Voor het IVT regisseerde hij *Hanna* en *Les Enfants du Silence*. Als acteur was hij o.a. te zien in het indrukwekkende *Antigone*, dat ook in Nederland is gespeeld. Op dit moment acteert hij in *Les Fables de La Fontaine*, *Inouï Music Hall* en *Le Verre d'eau*. Van zijn hand verschenen korte films o.a. *Les 7 Péchés Capiteaux*, *Rêve de Clown*, *Oiseau* en *l'Artiste*. Zijn theater- en filmwerk is associatief en impressionistisch.

2010

Wanneer ik met gebarentaal in aanraking ben gekomen? Toen ik uit mijn moeder kwam! In Algerije gebruiken de mensen veel meer natuurlijke gebaren dan in Nederland. Ik had als jongen een vriendje dat doof was en met hem maakte ik gebaren. We gingen samen naar de film en keken naar de beelden. Als ik hem een keer niet begreep, wees hij een foto of een plaatje aan. Iedereen sprak met gebaren. Kijk, gebarentaal is een echte taal en die heb ik niet gestudeerd. Maar ik maak gebaren uit mezelf. Toen ik in Nederland kwam, sprak ik de taal niet, dus gebruikte ik natuurlijke gebaren om me verstaanbaar te maken. Ik speelde op het Leidseplein, imiteerde mensen, maakte ze aan het lachen. Toen werd ik de bekendste mime-speler van Nederland genoemd, terwijl ik eigenlijk geen mime-speler ben.

Met Handtheater wil ik graag een verhaal uit 1001 nacht gaan maken. In de oosterse traditie is het heel gangbaar om grootse gebaren te maken. In Marakech kom je ook nu nog de verhalenverteller tegen met zijn wijde mantel en weidse gebaren. Ik houd niet van 'talking heads'.

Ik wil werken met dove acteurs en een horende acteur die tevens als tolk fungeert voor de horende kinderen. Er moet veel humor in en vooral zelfspot.

Ik denk aan drie acteurs die alle rollen spelen: de sultan, het meisje, de goeierik en de slechterik, de zeeman of de rover, de prins of de geest. Het wisselen van de goeierik en de slechterik vind ik belangrijk. Hoe vaak overkomt het me niet dat ik naar een film zit te kijken met bijvoorbeeld Al Pacino als goeierik en Robert de Niro als slechterik en dat ik denk: en nu eens andersom! Dat goede en slechte is maar betrekkelijk. Bovendien is het interessant om te zien hoe het goede en het slechte door de acteurs op verschillende manieren wordt geïnterpreteerd en gespeeld.

Ik wil er een reis door de tijd van maken, met een stomme film in zwart-wit op de achtergrond, waarin niet gesproken wordt, maar wel gegeesticuleerd. In de stomme film zie je tussendoor af en toe een tekstkaart, maar die is vaak niet nodig omdat iedereen de beelden al begrijpt. Het gaat me om het reduceren tot de essentie, de eenvoud. En dat moet absoluut niet verward worden met primitief!

Hakim Traïdia (1956) werd geboren in het Algerijnse dorp Besbes. Hij volgde een theater- en pantomimeopleiding in Frankrijk en later ook in Nederland, waar hij eind jaren zeventig naartoe kwam. Door zijn optreden in Sesamstraat werd hij nationaal bekend. Daarnaast maakt hij zijn eigen theater- en cabaretvoorstellingen, vertelt hij verhalen, en schrijft hij filmscripts en kinderboeken. Hakim speelde ook een rol in *De Poolse Bruid* in een regie van zijn oudere broer Karim. Met hem kreeg hij in 2006 de E. du Perronprijs. De jury zegt over hun werk: *Zij brengen feit en fictie, sprookje en documentaire, humor en ernst, en polder en woestijn op ingenieuze wijze samen en laten de grenzen hiertussen vervagen.*

2011

Ik moet echt máken. Ik ben er al van jongs af aan mee bezig. Er zit veel plezier maar ook woede achter. Nee, drift is een beter woord. Vroeger sloeg ik altijd kinderen in de zandbak en ik vernielde hun speelgoed. Om wat ruimte te maken. En nu schrijf ik. Ik denk dat ik toch min of meer een probleemjongere ben geweest die zijn energie gaandeweg anders heeft leren gebruiken.

Nu ik zelf wat rustiger ben, neem ik een onafhankelijke plaats in. Raar om van jezelf te zeggen misschien, maar ik voel me een soort outsider. Ik behoor niet automatisch tot de geaccepteerde namen. Mijn werk wordt soms goed ontvangen, en soms krijg ik er ook ontzettend voor op mijn donder.

De Volkskrant, Magazine, 14 april 2007, Wim de Jong

Toen John van Gelder en Mieke Julien mij vroegen om een theatertekst voor Handtheater te schrijven en het stuk ook te regisseren, zei ik meteen ja. In 1997 heb ik hen voor het eerst ontmoet omdat ik een raptekst had geschreven die door drie acteurs van Handtheater – onder wie John - in gebarentaal op het podium is gebracht tijdens het hiphop- en poetryfestival Double Talk in Frascati. Fascinerend vond ik ook dat de drummer Alan Purves de bewegingen van de dove rappers volgde in plaats van andersom.

Tijdens het Holland Festival zag ik jaren geleden de voorstelling Ajax van Peter Sellars. In die voorstelling speelde een dove acteur een schitterende Ajax, in een met bloed besmeurde cabine. Niet alleen de gebarentaal was indrukwekkend maar ook zijn expressieve podiumpersoonlijkheid.

Een project voor Handtheater geeft mij de mogelijkheid om onderzoek te doen naar taal (mijn stokpaardje), ritme en stilte. Omdat ik opereer vanuit taal, hoop ik een nieuwe manier van schrijven te kunnen toepassen door gebruik te maken van tekst en gebaren. Ik wil een originele, nieuwe tweetalige tekst voor Handtheater schrijven, zoals ik ooit Babylotion schreef voor de jazzmuzikant Jan Hans Berg, een synthese van jazz en taal.

Don Duyns (1967) is (toneel)schrijver en regisseur. Hij studeerde theaterwetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij in 1990 afstudeerde. Zijn toneelteksten werden uitgevoerd door onder andere Hollandia, Huis aan de Amstel, Growing up in Public, Huis van Bourgondië, Festival aan de Werf, DNA en diverse amateurtoneelschappen. In het seizoen 2004-2005 was Duyns de meest gespeelde Nederlandse toneelschrijver. Inmiddels heeft hij 35 toneelteksten op zijn naam staan. Van 1994 tot 2004 was hij verbonden aan Growing up in Public als (mede)artistiek leider. Van zijn hand verschenen diverse bundels met theaterteksten en enkele romans, waaronder *Buigen* (Uitgeverij Contact, 2007).

2012

Ik heb gedichten vertaald naar gebarentaal en die gedeclameerd. Die zijn op DVD uitgebracht. Naar aanleiding daarvan kwam ik in contact met Alain Platel van Les Ballets C de la B. Hij vroeg mij om in zijn voorstelling te komen dansen en acteren. Na dat project had ik een rugzak vol ervaring en expertise die ik wilde delen met andere dove spelers. Daarom heb ik een theatergroep van doven opgericht.

Toen ik jong was, sloeg ik alles op in een visueel geheugen. Ik realiseerde me niet dat ik doof was geboren. Ik wist gewoon niet beter. Op de dovenschool leerde ik gebarentaal, waardoor ik me meer onafhankelijk voelde. Tegelijkertijd realiseerde ik me dat het belangrijk is om te integreren in de wereld van de horenden.

Ik werk in de haven als chauffeur en de laatste jaren dus als danser en acteur. Mijn droom is uitgekomen. Het is een uitdaging om eindelijk bezig te kunnen zijn met het visualiseren van muziek en met gebarentaal in de meer abstracte context van theater en dans.

Déjà Vu is de eerste voorstelling die ik heb geregisseerd. Ik wilde de rockperiode laten herbeleven door de muziek zichtbaar te maken. De meeste doven hebben een haatverhouding met muziek. Muziek frustreert hen, maar fascineert hen ook. Dat wil ik ombuigen – van haat naar liefde - door de muziek te vertalen naar poëzie, beweging, beeldende kunst, dans en gebarentaal. Voor horenden is het een intrigerende en aantrekkelijke toevoeging.

In 2012 wil ik werken met een internationale cast van jonge doven en horenden. Zij komen uit Tsjechië, Nederland, België en Noorwegen. Ik heb nog geen verhaal in mijn hoofd. Zo werk ik niet. Eerst de acteurs zien en erachter komen welke verhalen zij met zich mee dragen. Het stuk moet tevens de maatschappelijke realiteit weerspiegelen, de politiek, de economie en de kunst, waaronder de muziek.

Kurt Vanmaeckelberghe (1969) danste en acteerde tweeënhalf jaar bij Les Ballets C de la B in de voorstelling *Wolf* onder regie en choreografie van Alain Platel. *Wolf* is een ongewone verkenning van de muziek van Mozart. Op het podium bewegen – behalve een troep honden - dansers en acteurs uit alle windstreken, o.a. uit Vietnam, Burkina Faso en Brazilië, en twee dove dansers/acteurs. Platel, van oorsprong orthopedagoog, is als regisseur en choreograaf autodidact. Hij heeft met *Allemaal Indiaan*, *La Tristeza Complice*, *Bernadetje* en *Iets op Bach* wereldwijd bekendheid gekregen.

Vorig jaar heeft Kurt de theatergroep van doven *Hand in 't Oog* opgericht. De eerste voorstelling van deze groep was *Déjà Vu*. Kurt is op dit moment bezig met het tweede project van zijn theatergroep. In 2010 werkt hij weer met Alain Platel.

SAMENWERKING

Op 4 mei 2006 is Stichting Cultureel Centrum 't OOG opgericht, op initiatief van Handtheater. Cultureel Centrum 't OOG is een landelijk centrum voor kunst- en cultuureducatie. Handtheater is tot de oprichting gekomen, omdat de opleidingen voor de podiumkunsten voor doven niet of nauwelijks toegankelijk zijn.

In Cultureel Centrum 't OOG worden modules aangeboden als acteren en stemtolken, mime, poppen- en maskerspel, regie, toneelschrijven, theatertechniek, grime, kostuumontwerp, decorbouw, theatergeschiedenis, dans, vertalen (NGT/Nederlands en v.v.) en cultureel management. De modules worden gegeven door dove en horende docenten uit Nederland en daarbuiten.

In Cultureel Centrum 't OOG vinden jonge doven een podium waarop zij vrijelijk kunnen kennismaken met podiumkunsten in gebarentaal. Nieuw talent dat in het Handtheater van de toekomst letterlijk en figuurlijk een rol kan gaan spelen, kan zich in Cultureel Centrum 't OOG ontwikkelen.

Vanuit Cultureel Centrum 't OOG wordt tevens een buiten- en binnenschools aanbod gedaan aan basisscholen en middelbare scholen.

Naast het educatieve aanbod kent Cultureel Centrum 't OOG een werkplaats waar elk jaar dove en horende makers worden uitgenodigd om onderzoek te doen naar de theatrale mogelijkheden van gebarentaal en tweetaligheid en te komen tot een werkplaatsproductie.

Cultureel Centrum 't OOG heeft een inventarisatie gemaakt van alle organisaties, bedrijven en personen die actief zijn op het gebied van gebarentaal en kunsten. Met de meeste hebben Handtheater en Cultureel Centrum 't OOG al contact. De bedoeling is om de krachten te bundelen en te komen tot een intensievere samenwerking.

UIT DE PERS

Theo & Vincent is een creatieve uitvoering van de kunstzinnige mogelijkheden van een prachtige taal. Het scheppingsproces dat Vincent doormaakt, wordt sterk beeldend uitgedrukt. Schilderijen worden als in een dans voor het publiek geschapen. Een eenvoudig decor en subtiel lichtgebruik weerspiegelen Vincents schildertechniek en kleurassociaties.

Babel, november 1998, over Theo & Vincent

Fungeren de dansen adequaat als overgang, de declamatie van de gedichten is boeiender, dansanter zelfs. Aan de manier waarop de handen woorden, zinnen vormen kun je het thema aflezen. Strelend bezingen zij de zoetheid van de liefde, soms krachtiger of het tempo verhogend als de passie feller is, of andere lichaamsdelen gebruikend om de tekst een nog directere zeggingskracht te geven.

Hanny Alkema, Trouw, 10 november 2000, over O Amor Natural

De voordrachten hebben niets weg van pantomime, maar eerder van literair theater. Van de gebaren is slechts een klein gedeelte uitbeeldend. De meeste zijn abstract en voor leken niet te begrijpen, maar het ziet er schitterend uit, die fladderende armen door de ruimte.

Wilfred Takken, NRC, 13 januari 2001, over O Amor Natural

In de voorstelling *O Amor Natural* laten zij zien hoe gebarentaal zich in de subtielste betekenissen laat plooiën.

Erik van den Berg, De Volkskrant, januari 2001, over O Amor Natural

Een bescheiden, mooie en aangrijpende voorstelling ...

Max Arian, Roodkoper, september 2001, over Versteend Verdriet

De acteurs beheersen het moeilijke en niet te onderschatten metier van het toneelspelen voor kinderen. Het drietal slaagde er in om zijn publiek bijna een uur lang in de ban te houden.

Gé Ansems, Haagsche Courant, 26 april 2001, over Brekebeen

Spreek- en gebarentaal gaan naadloos in elkaar over.

Marla Klein, Parool, 15 maart 2001, over Brekebeen

Wie gebarentaal verstaat, krijgt zonder enige twijfel een poëtische voorstelling te zien. Wie luistert naar de gesproken verhalen en kijkt naar de uitdrukkingen in gebarentaal, krijgt dat in elk geval. In het theater krijgt gebarentaal extra veel zeggingskracht.

Sandra Bos, De Stentor, 20 februari 2004, over Vagina Verhalen

Van Gelder gebruikt heel zijn lijf, zijn mimiek en soepele gebaren om personen en dieren op het schilderij tot leven te wekken. Je staat ervan te kijken wat er allemaal gebeurt op het ijs in een zeventiende-eeuws landschap... Wie de voorstelling gezien heeft, stapt het liefst de volgende dag naar het Rijksmuseum.

Agnes van Brussel, De Stentor, 1 december 2005, over Bevroren Beweging

Op het achtertoneel verschijnen reusachtig vergrote details van het schilderij, waarop Van Gelder anticipeert. Niet improviseert, laat staan kopieert. Hij gaat de gestolde beweging van Avercamps winterse figuren voorbij.

Arend Evenhuis, Trouw 15 december 2006, over Bevroren Beweging

John van Gelder hoeft maar op te staan en hij is haar. De moeder met kinderen die in een hoekje van het schilderij is verstopt. Zo kruipt de acteur in zijn eentje in de huid van een heleboel figuren. Het krioelt ervan, op het 'Winterlandschap met ijsvermaak' van Hendrick Avercamp (1585-1634).

Ingrid Bosman, De Twentsche Courant, 1 februari 2007, over Bevroren Beweging

SPEELPLAATSEN

Vaste speelplaatsen zijn:

Cultureel Centrum 't OOG	Amsterdam
Frascati	Amsterdam
De Meervaart	Amsterdam
Universiteitstheater	Groningen
Het Prinsentheater	Groningen
Theater Zwembad de Regentes	Den Haag
Stadstheater	Zoetermeer
Theater Kumulus	Maastricht
Schouwburg	Arnhem
Plaza Futura	Eindhoven
Theater de Kolk	Assen
Cultura	Ede
Theater aan de Parade	Den Bosch
Theater Provadja	Alkmaar
Rabo Theater	Hengelo
City of Wesopa	Weesp
Papenstraattheater	Zwolle
De Lindenberg	Nijmegen.

INTERNATIONALE CONTACTEN

Handtheater heeft nauwe contacten met:

Het IVT	Parijs, Frankrijk
Teater Manu	Oslo, Noorwegen
Tyst Teater	Stockholm, Zweden
Theater Hand in 't Oog	Oostende, België
Divadlo NESLYSIM	Brno, Tjechië.

Daarnaast zijn er persoonlijke contacten met o.a.:

Bob Daniels	schrijver en regisseur	Arizona, VS
Ipek en Con Mehlum	acteur en filmer	Noorwegen
Robert Farmer	acteur	Australië
Monica Kurincova	actrice	Tsjechië
Anna Jurášová	actrice	Tsjechië
Alexei Svetlov	acteur	Zweden.

CONVENTION ON THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES

BIJLAGE 3

The Convention on the Rights of Persons with Disabilities was adopted on 13 December 2006 during the sixty-first session of the General Assembly by resolution A/RES/61/106. In accordance with its article 42, the Convention and its Optional Protocol opened for signature by all States and by regional integration organizations at United Nations Headquarters in New York on 30 March 2007. The opening began with a solemn ceremony in the United Nations General Assembly hall.

Article 30

Participation in cultural life, recreation, leisure and sport

1. States Parties recognize the right of persons with disabilities to take part on an equal basis with others in cultural life, and shall take all appropriate measures to ensure that persons with disabilities:

(a) Enjoy access to cultural materials in accessible formats;

(b) Enjoy access to television programs, films, theatre and other cultural activities, in accessible formats;

(c) Enjoy access to places for cultural performances or services, such as theatres, museums, cinemas, libraries and tourism services, and, as far as possible, enjoy access to monuments and sites of national cultural importance.

2. States Parties shall take appropriate measures to enable persons with disabilities to have the opportunity to develop and utilize their creative, artistic and intellectual potential, not only for their own benefit, but also for the enrichment of society.

3. States Parties shall take all appropriate steps, in accordance with international law, to ensure that laws protecting intellectual property rights do not constitute an unreasonable or discriminatory barrier to access by persons with disabilities to cultural materials.

4. Persons with disabilities shall be entitled, on an equal basis with others, to recognition and support of their specific cultural and linguistic identity, including sign languages and deaf culture.

COLOFON

Statutaire naam	Stichting Handtheater
'Roepnaam'	Handtheater
Adres	p/a Cultureel Centrum 't OOG De Wittenkade 63 1052 AD Amsterdam
Telefoon	020 412 38 21
Teksttelefoon/fax	020 689 56 57
E-mail	info@handtheater.nl
Website	www.handtheater.nl
Karakter van de instelling	podiumkunstinstantie
Gesubsidieerd in het kader van de cultuurnota 2005-2008	ja
Artistieke leiding	John van Gelder Mieke Julien
Zakelijke leiding a.i.	Jean Couprie Teja Vossen
Productie leiding	Teja Vossen
Publiciteit en vormgeving	Syll Schaap
Bureaumanager	Linda Schreurs
Bestuur	Toine van Bijsterveldt, voorzitter Edwin Nabbe, penningmeester Marjolijn Sinke, secretaris Wouter Bolier, lid
Tekst	Mieke Julien
Vormgeving voorkant	Syll Schaap

COLOFON

MEERJAREN

BEGROTING

2009-2012

STICHTING HANDTHEATER

dd: 19 september 2007

INHOUDSOPGAVE

Blz.

BEGROTING

MODEL II

Meerjarenbegroting Functionele exploitatierekening 2009-2012

2

MODEL IIIB

Specificatie meerjarenbegroting functionele exploitatierekening 2009-2012

3 - 12

MODEL II: Functionele exploitatierekening

BATEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Directe opbrengsten				
Publieksinkomsten	25.000	25.000	25.000	25.000
Overige inkomsten	1.000	1.000	1.000	1.000
Indirecte opbrengsten				
Diversen	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal Opbrengsten	66.000	66.000	66.000	66.000
Subsidies / Bijdragen				
Subsidie OCW Cultuurnota	255.000	255.000	255.000	255.000
Subsidie Gemeente Cultuurnota	120.000	120.000	120.000	120.000
Overige Subsidies	50.475	50.475	50.475	50.475
Overige Bijdragen	39.705	39.705	39.705	39.705
Totaal bijdragen	465.180	465.180	465.180	465.180
TOTAAL BATEN	531.180	531.180	531.180	531.180
LASTEN				
Beheerlasten: Personeelslasten	122.350	122.350	122.350	122.350
Beheerlasten: Materiële lasten	103.680	103.680	103.680	103.680
Totaal Beheerlasten	226.030	226.030	226.030	226.030
Activiteitenlasten: Personeelslasten	259.725	259.725	259.725	259.725
Activiteitenlasten: Materiële lasten	46.825	46.825	46.825	46.825
Totaal Activiteitenlasten	306.550	306.550	306.550	306.550
TOTAAL LASTEN	532.580	532.580	532.580	532.580
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Saldo rentebaten/-lasten	400	400	400	400
EXPLOITATIERESULTAAT	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

BATEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
DIRECTE OPBRENGSTEN				
Publieksinkomsten				
Recettes	12.000	12.000	12.000	12.000
Uitkopen	13.000	13.000	13.000	13.000
Totaal Publieksinkomsten	25.000	25.000	25.000	25.000
Overige Inkomsten				
Overige	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Overige Inkomsten	1.000	1.000	1.000	1.000
INDIRECTE OPBRENGSTEN				
Diversen				
Doorberekende reiskosten	750	750	750	750
Doorberekende kantoorkosten	10.000	10.000	10.000	10.000
Zaalverhuur (neventaak)	23.250	23.250	23.250	23.250
Eigen bijdrage tolken	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal Diversen	40.000	40.000	40.000	40.000

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

BATEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
SUBSIDIES / BIJDAGEN				
Subsidie OCW Cultuurnota				
Jaarlijkse subsidie uit de Cultuurnota	255.000	255.000	255.000	255.000
Totaal Subsidie OCW Cultuurnota	255.000	255.000	255.000	255.000
Subsidie Gemeente Amsterdam Cultuurnota				
Jaarlijkse subsidie uit de Cultuurnota	120.000	120.000	120.000	120.000
Totaal Subsidie Gemeente Amsterdam Cultuurnota	120.000	120.000	120.000	120.000
Overige Subsidies				
*1) Dienst Werk en Inkomen Amsterdam	50.475	50.475	50.475	50.475
Totaal Overige Subsidies	50.475	50.475	50.475	50.475

*1) Deze subsidie is gegarandeerd t/m 2009

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

BATEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Overige Bijdragen				
Nationaal Revalidatie Fonds	4.000	4.000	4.000	4.000
VSB Fonds	4.000	4.000	4.000	4.000
Het R.C. Maagdenhuis	1.000	1.000	1.000	1.000
Fonds Vorming en Educatie van doven	1.250	1.250	1.250	1.250
Fonds voor de Letteren	1.250	1.250	1.250	1.250
Amsterdams Fonds voor de Kunst	1.500	1.500	1.500	1.500
Steunfonds Letteren	1.000	1.000	1.000	1.000
Het Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten	2.000	2.000	2.000	2.000
Fonds 1818 tot nut van het algemeen	7.955	7.955	7.955	7.955
Stichting Kinderpostzegels Nederland	2.000	2.000	2.000	2.000
Nederlandse Stichting voor het Dove en Slechthorende Kind	1.500	1.500	1.500	1.500
MAOC Gravin van Bijlandt Stichting	1.000	1.000	1.000	1.000
Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds	1.250	1.250	1.250	1.250
NSGK	2.500	2.500	2.500	2.500
SKANfonds	1.500	1.500	1.500	1.500
Effatha Guyot Groep	2.000	2.000	2.000	2.000
Stichting Fonds voor Dove Kinderen	2.500	2.500	2.500	2.500
Stichting Lira Fonds	1.500	1.500	1.500	1.500
Totaal Overige Bijdragen	39.705	39.705	39.705	39.705

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
BEHEERLASTEN: PERSONEELSLASTEN				
Personeelslasten Vast Personeel				
Secretariaat	31.500	31.500	31.500	31.500
Financiële zaken	7.650	7.650	7.650	7.650
Algemene en huishoudelijke zaken	9.400	9.400	9.400	9.400
Scholing	375	375	375	375
Woon/werkverkeer	875	875	875	875
Kantinekosten	250	250	250	250
Personeelsverzekeringen	1.500	1.500	1.500	1.500
Totaal Personeelslasten Vast Personeel	51.550	51.550	51.550	51.550
Personeelslasten FTE				
Secretariaat	0,78	0,78	0,78	0,78
Financiële zaken	0,20	0,20	0,20	0,20
Algemene en huishoudelijke zaken	0,25	0,25	0,25	0,25
Totaal Personeelslasten FTE	1,23	1,23	1,23	1,23
Personeelslasten Honoraria				
Accountant	8.000	8.000	8.000	8.000
Administratie	16.800	16.800	16.800	16.800
Systeembeheer	3.000	3.000	3.000	3.000
Vrijwilligers	3.000	3.000	3.000	3.000
Website design & onderhoud	4.000	4.000	4.000	4.000
Zakelijke leiding	36.000	36.000	36.000	36.000
Totaal Personeelslasten Honoraria	70.800	70.800	70.800	70.800
Totaal Beheerlasten: Personeelslasten	122.350	122.350	122.350	122.350

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
BEHEERLASTEN: MATERIELE LASTEN				
Huisvestingskosten				
Huur incl. opslagruimte & materialen	44.500	44.500	44.500	44.500
Onderhoud Huisvesting	6.005	6.230	6.105	6.005
Reservering Onderhoud	1.950	1.725	1.850	1.950
Schoonmaak	3.000	3.000	3.000	3.000
Beveiliging- en alarmkosten	1.200	1.200	1.200	1.200
Energie- Water en Gaskosten	5.800	5.800	5.800	5.800
Verzekeringen & Heffingen Huisvesting	900	900	900	900
Overige huisvestingskosten	300	300	300	300
Totaal Huisvestingskosten	63.655	63.655	63.655	63.655
Algemene publiciteitskosten				
Algemene publiciteitsmaterialen	3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal Algemene Publiciteitskosten	3.000	3.000	3.000	3.000
Afschrijvingskosten				
*1) Inventaris	4.600	4.600	4.600	4.600
Audiovisuele apparatuur	1.600	1.600	1.600	1.600
Totaal Afschrijvingskosten	6.200	6.200	6.200	6.200

*1) in deze kosten zit ook de aanschaf CV-ketel in 2009, deze wordt in 10 jaar afgeschreven

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
BEHEERLASTEN: MATERIELE LASTEN				
Kantoorkosten				
Kleine aanschaffingen	100	100	100	100
Huur kantoorapparatuur	3.650	3.650	3.650	3.650
Telefoon/Fax/Teksttelefoon	1.800	1.800	1.800	1.800
Computer- en Internetkosten	5.700	5.700	5.700	5.700
Kantoorbenodigdheden	1.800	1.800	1.800	1.800
Kopieerkosten	2.100	2.100	2.100	2.100
Porti- en koerierskosten	2.900	2.900	2.900	2.900
Reiskosten	3.000	3.000	3.000	3.000
Verblijfkosten	2.000	2.000	2.000	2.000
Reis- en Verblijfkosten bestuur	2.000	2.000	2.000	2.000
Reclame- en Advertentiekosten	550	550	550	550
Bankkosten	325	325	325	325
Relatiegeschenken	500	500	500	500
Verzekeringen	900	900	900	900
Abonnementen/Contributies/Bijdragen	1.100	1.100	1.100	1.100
Vakliteratuur/Cd-roms/DVD/Video/Foto	1.200	1.200	1.200	1.200
Overige kantoorkosten	200	200	200	200
Totaal Kantoorkosten	29.825	29.825	29.825	29.825
Byzondere baten en lasten				
Diverse baten en lasten	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Byzondere baten en lasten	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Beheerlasten: Materiële Lasten	103.680	103.680	103.680	103.680

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
ACTIVITEITENLASTEN: PERSONEELSLASTEN				
Personeelslasten Vast Personeel				
Artistieke leiding	69.300	69.300	69.300	69.300
Artistiek kader	46.400	46.400	46.400	46.400
Uitvoering	37.500	37.500	37.500	37.500
Overig personeel	9.400	9.400	9.400	9.400
Totaal Personeelslasten Vast Personeel	162.600	162.600	162.600	162.600
Personeelslasten Vast Personeel FTE				
Artistieke leiding	1,28	1,28	1,28	1,28
Artistiek kader	1,00	1,00	1,00	1,00
Uitvoering	0,90	0,90	0,90	0,90
Overig personeel	0,25	0,25	0,25	0,25
Totaal Personeelslasten Vast Personeel FTE	3,43	3,43	3,43	3,43
Overige Personeelslasten				
Scholing	1.125	1.125	1.125	1.125
Woon/werkverkeer	2.000	2.000	2.000	2.000
Kantinekosten	750	750	750	750
Personeelsverzekeringen	3.750	3.750	3.750	3.750
Totaal Overige Personeelslasten Vast Personeel	7.625	7.625	7.625	7.625

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
ACTIVITEITENLASTEN: PERSONEELSLASTEN				
Personeelslasten Honoraria				
Artistieke leiding & kader				
Tekst schrijven	5.000	5.000	5.000	5.000
Regie	15.000	15.000	15.000	15.000
Gebarenregie	4.000	4.000	4.000	4.000
Dramaturgie	3.000	3.000	3.000	3.000
Choreografie	2.500	2.500	2.500	2.500
Muzikale compositie	1.000	1.000	1.000	1.000
Licht-/geluidontwerp	2.000	2.000	2.000	2.000
Decorontwerp	5.000	5.000	5.000	5.000
Kledingontwerp	2.000	2.000	2.000	2.000
Grafische vormgeving	1.500	1.500	1.500	1.500
Regie-assistentie	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal Artistieke leiding & kader	43.000	43.000	43.000	43.000
Uitvoering				
Acteurs	8.000	8.000	8.000	8.000
Tolken repetities	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal Uitvoering	14.000	14.000	14.000	14.000
Technisch personeel				
Theatertechniek	11.250	11.250	11.250	11.250
Geluidsopname	1.000	1.000	1.000	1.000
Film/videomontage	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Technisch personeel	13.250	13.250	13.250	13.250

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
ACTIVITEITENLASTEN: PERSONEELSLASTEN				
Personeelslasten Honoraria				
Overig personeel				
Research	500	500	500	500
Vertalingen Ned/NGT	2.500	2.500	2.500	2.500
Vertalingen overige	1.000	1.000	1.000	1.000
Bewegingslessen	1.000	1.000	1.000	1.000
Decor uitvoerend	2.000	2.000	2.000	2.000
Kleding uitvoerend	1.500	1.500	1.500	1.500
Grime	500	500	500	500
Fotografie	1.000	1.000	1.000	1.000
Video-opnames	1.000	1.000	1.000	1.000
Adviezen	500	500	500	500
Vrijwilligerswerk	3.000	3.000	3.000	3.000
Verslaglegging	500	500	500	500
Accountant & Administratie	1.250	1.250	1.250	1.250
Acquisitie	2.500	2.500	2.500	2.500
Diversen	500	500	500	500
Totaal Overig personeel	19.250	19.250	19.250	19.250
Totaal Personeelslasten Honoraria	89.500	89.500	89.500	89.500
Totaal Activiteitenlasten: Personeelslasten	259.725	259.725	259.725	259.725

Specificatie functionele exploitatierekening (Podiumkunsten)

LASTEN	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
ACTIVITEITENLASTEN: MATERIELE LASTEN				
Vorbereidingskosten				
Researchmaterialen	500	500	500	500
Lichtmaterialen	2.000	2.000	2.000	2.000
Geluidsmaterialen	1.000	1.000	1.000	1.000
Decormaterialen	4.000	4.000	4.000	4.000
Rekwisieten	2.000	2.000	2.000	2.000
Kledingmaterialen	2.000	2.000	2.000	2.000
Grimmaterialen	250	250	250	250
Videomaterialen	1.000	1.000	1.000	1.000
Reiskosten personen repetitie	3.000	3.000	3.000	3.000
Reiskosten gasten repetitie	1.500	1.500	1.500	1.500
Reiskosten decor/kleding repetitie	500	500	500	500
Verblijfkosten repetitie	1.000	1.000	1.000	1.000
Verblijfkosten gasten	1.500	1.500	1.500	1.500
Educatieve materialen	1.000	1.000	1.000	1.000
Diversen	500	500	500	500
Totaal Vorbereidingskosten	21.750	21.750	21.750	21.750
Uitvoeringskosten				
Zaalhuur voorstellingen	1.000	1.000	1.000	1.000
Reiskosten personen voorstelling	1.900	1.900	1.900	1.900
Reiskosten gasten voorstelling	600	600	600	600
Reiskosten decor/kleding voorstelling	2.000	2.000	2.000	2.000
Verblijfkosten voorstelling	4.375	4.375	4.375	4.375
Verblijfkosten gasten	200	200	200	200
Auteursrechten	1.500	1.500	1.500	1.500
Representatiekosten	1.500	1.500	1.500	1.500
Voorstellingskosten buitenland	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal Uitvoeringskosten	15.575	15.575	15.575	15.575
Specifieke publiciteitskosten				
Drukwerk	3.000	3.000	3.000	3.000
Fotomaterialen	1.500	1.500	1.500	1.500
Advertenties	3.000	3.000	3.000	3.000
Publiciteitsmaterialen	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal Specifieke Publiciteitskosten	9.500	9.500	9.500	9.500
Totaal Activiteitenlasten: Materiële lasten	46.825	46.825	46.825	46.825